

Frevar KF's alminnelige innkjøpsvilkår for kjøp av handelsvarer og tjenester

GENERELT

Disse alminnelige innkjøpsvilkår gjelder for alle leveringer av handelsvarer og tjenester til Frevar KF. Oppdragsgiver er Frevar KF. Leverandør er den adressat som bestillingen er stilet til og avtale er inngått med. Leverandørs egne betingelser som eventuelt er vedlagt som følgedokumenter, ordrebekreftelse eller lignende aksepteres ikke.

1. PRIS M.V.

Dersom ikke annet er avtalt, er prisen i norske kroner, fast og eksklusiv merverdiavgift, men inkluderer emballasje, faktureringskostnader, toll, skatter og andre avgifter. Endres skatte- og avgiftsbestemmelser på en måte som innvirker på prisen, skal denne endres tilsvarende.

Reise og diettkostnader, behandlingsgebyr, faktureringsgebyr og lignende aksepteres ikke av oppdragsgiver.

Oppdragsgiver betaler ikke for ytelser og kvanta utover det bestillingen omfatter, uten at disse og prisen for dem er skriftlig godkjent av oppdragsgiveren.

2. LEVERING

Levering skal antas å ha skjedd når materialet er mottatt på avtalt sted. Hvis ikke annet er avtalt skal leverandøren levere materiellet på oppdragsgivers varemottak på bestillingsadresse, i henhold til DDP INCOTERMS 2010. Dersom ikke annet er avtalt, er delleveringer ikke tillatt. Materiellet skal ved levering være ledsaget av nødvendige instruksjoner for drift og vedlikehold, og annen dokumentasjon som måtte være avtalt og spesifisert i bestillingen. Dokumentasjonen skal være skrevet på norsk hvis ikke annet er avtalt. Oppdragsgiver er forpliktet uten ugrunnet opphold etter mottaket å kontrollere at leveransen er i samsvar med bestillingen. Dersom leveransen eller deler av den finnes å lide av vesentlig mangel, har oppdragsgiver rett til å avvise den eller de mangelfulle deler ved å gi leverandøren umiddelbar skriftlig beskjed om dette. For den avviste del av leveransen anses levering ikke skjedd.

Pakkseddel skal følge hver leveranse og skal inneholde minimum informasjon om:

- Oppdragsgivers ordrenummer
- Leverandørens artikkel nummer
- Levert mengde
- Mengde i rest (ny leveringsdato på rest)
- Kontaktpersoner
- Tlf. nr. til leverandør

Leverandøren har plikt til å gjøre det som skal gjøres for å levere rettidig. Dersom leverandøren forstår eller har grunn til å anta at levering vil bli forsinket, skal det omgående gis skriftlig underretning til oppdragsgiver om antatt varighet og med begrunnelse for forsinkelsen.

Dersom avtalt tidspunkt for ytelsen ikke blir overholdt, og det ikke skyldes force majeure eller forhold ved oppdragsgiver, foreligger en forsinkelse fra leverandørs side som gir grunnlag for dagsbot. Bøtene skal være forholdsmessige med type og omfang av bruddene.

Dagsboten påløper automatisk. Dagsboten utgjør 1 prosent av det totale vederlag (avtalesummen), ekskl. merverdiavgift. Beløpet skal betales i henhold til avtalen, pr. kalenderdag inntil avtalemessig levering finner sted. Beløpet skal likevel ikke overstige 15

prosent av det totale vederlag som skal betales i henhold til avtalen. Dagsboten utgjør uansett minimum kr. 500,- pr. kalenderdag.

Avtalen kan ikke heves så lenge dagsboten løper. Dette gjelder imidlertid ikke dersom leverandør eller noen han svarer for har opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro.

Dersom dagsbot ikke dekker oppdragsgivers dokumenterte direkte tap som følge av forsinkelsen, kan oppdragsgiver søke erstatning for det overskytende beløp.

3. BETALING

Betaling skal skje netto per 30 dager etter at både fullstendig leveranse og fakturaer med avtalte bilag er mottatt, dersom ikke andre betalingsvilkår er avtalt.

Betaling innebærer ingen godkjenning av leveransen.

Dersom forfalte beløp ikke betales i rett tid, betales gjeldende morarente i henhold til "Lov om renter ved forsinket betaling m.v." Purregebyr eller andre kostnader i forbindelse med forsinket betaling, forutsettes dekket i gjeldende morarenter. Behandlingsgebyr, faktureringsgebyr o.l godtas ikke.

Leverandør som overdrar fakturaer til tredjemann for innkreving, står fortsatt ansvarlig overfor oppdragsgiver ved eventuelle reklamasjoner eller regresskrav.

Utover kravene om salgsdokumentasjon iht. forskrift til lov om bokføring av 19. november 2004 nr. 73, stilles følgende krav til samtlige fakturaer:

- Oppdragsgivers ordrenummer og/eller navn på bestiller
- Nødvendig spesifisering av oppdraget/leveransen
- Eventuelle andre referanser som oppdragsgiver krever

Fakturaer som ikke oppfyller disse kravene kan bli returnert. Det er leverandørs ansvar å påse at fakturaen er korrekt. Renter og gebyrer/inkassokostnader som er en følge av ovenstående vil ikke bli betalt.

4. PARTENES AVTALEFORPLIKTELSE

Generelle forpliktelser

Ytelsen skal gjennomføres i henhold til avtalen. Ytelsen skal utføres profesjonelt, effektivt og med høy faglig standard og skal være i samsvar med gjeldene lover, forskrifter og offentlige vedtak samt relevant bransjeregulering. Ytelsen gjennomføres i dialog med oppdragsgiver.

Oppdragsgiver skal klart gi uttrykk for formålet med kjøpet og sine krav og behov slik at leverandør har et tilstrekkelig grunnlag for oppfyllelse av sine avtaleforpliktelser.

Leverandør skal innhente og opprettholde alle nødvendige tillatelser og godkjenninger for utføring av ytelsen, og på oppdragsgivers anmodning, fremlegge dokumentasjon på dette.

Varsling

Partene skal, uten ugrunnet opphold, varsle om forhold som parten forstår eller burde forstå at kan få betydning for avtaleoppfyllelse, herunder eventuelle forventede forsinkelser og mangler. Varslingen skal være skriftlig og oppgi årsak til forsinkelsen, antatt innvirkning på

fremdriftsplanen samt forslag til tiltak for å begrense forsinkelsen. Tilsvarende gjelder hvis det må antas ytterligere forsinkelser etter at første varsel er gitt.

Parten er ansvarlig for direkte tap som motparten lider, og som kunne ha vært unngått dersom varsel hadde blitt gitt i rett tid.

Oppdragsgivers undersøkelsesplikt

Så snart oppdragsgiver har mulighet til det, plikter oppdragsgiver å undersøke ytelsen slik god skikk tilsier. Undersøkelsesplikten forutsetter at slik undersøkelse er praktisk mulig og hensiktsmessig i forhold til ytelsens art.

Dokumentrang

- Bestillingsblankett, rekvisisjon avtale e.l.
- FREVAR KF's alminnelige innkjøpsvilkår
- Eventuelle tekniske spesifikasjoner og tegninger
- Leverandørens tilbud med vedlagt dokumentasjon
- Endring i avtaletekst etter kontraktsmøte eller oppstartsmøte

5. Krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø

Kvalitetssikring

Leverandør skal ha et tilfredsstillende kvalitetssikringssystem som er tilpasset leveransen. På forespørsel skal leverandør dokumentere systemet for kunden.

Leverandør skal på anmodning utarbeide en kvalitetsplan særskilt tilpasset leveransen.

Kunden skal ha rett til å gjennomføre revisjon av leverandør og eventuelle underleverandører. Leverandør plikter å bidra ved gjennomføringen av slik revisjon.

Dersom revisjon avdekker avvik, plikter leverandør uten ugrunnet opphold å iverksette korrigerende tiltak. Kunden kan fastsette en rimelig frist for gjennomføring.

Unnlatelse av å iverksette korrigerende tiltak utgjør vesentlig mislighold.

Kunden plikter å legge til rette for at leverandør får tilgang til relevante kvalitetsdokumenter som er aktuelle for utførelse av leveransen.

Leverandørens personell

Leverandør er ansvarlig for at avgitt fagpersonell har de offentlige godkjenninger, fagbrev, maskinførerbevis og sertifikater e.l. som er nødvendig for utførelsen av ytelsen. Kunden har på anmodning rett til å kontrollere slike opplysninger.

Arbeidstillatelse

Leverandøren skal påse at alt personell som utfører arbeid under denne rammeavtalen innehar gyldige arbeidstillatelser

Arbeidstid

Leverandøren plikter å påse at lovbestemte krav til arbeidstid og overtid overholdes.

Krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø

Oppdragsgivers leverandører og avtalepartnere skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Varer og tjenester som leveres skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor.

Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO- konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet og angir minimumsstandarder. Der konvensjoner og

nasjonale lover og reguleringer omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

Brudd på følgende bestemmelser utgjør et vesentlig mislighold. Oppdragsgiver kan heve hele eller deler av avtalen, eller holde tilbake deler av avtalesum til forholdene er dokumentert i orden.

Menneskerettigheter

Leverandør skal respektere FNs verdenserklæring om menneskerettigheter.

• Det skal ikke foregå diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

Krav til ivaretagelse av ytre miljø

Leverandør skal, i hele kontraktperioden, ha rutiner som sikrer at ytelsen er levert i henhold til rammeavtalen, ikke inneholder forbudte stoffer eller mer enn maksimalt tillatte konsentrasjoner av farlige kjemikalier som er strengt regulert i Norge.

Oppfølging

Leverandør er forpliktet til å etterleve de ovennevnte krav i egen virksomhet, samt bidra til etterlevelse hos ev. underleverandører som medvirker til oppfyllelse av avtalen. På oppfordring fra oppdragsgiver skal dette arbeidet dokumenteres innen rimelig tid ved;

- egenrapportering og/ eller
- oppfølgingssamtaler og/ eller
- en uavhengig parts kontroll av arbeidsforholdene og/ eller
- 3. partssertifisering som SA8000 eller tilsvarende.

6. Offentligrettslige mangler

Leverandør skal levere resultater av ytelsen med de nødvendige godkjenninger, sertifikater og tillatelser som kreves av offentlig myndighet for at Oppdragsgiver skal kunne benytte ytelsen slik som avtalt.

7. Taushetsplikt

Partene har taushetsplikt etter forvaltningsloven (Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker) §§ 13 flg. Hver part skal blant annet sørge for at andre ikke får kjennskap til opplysninger som fremkommer om andres forretningsmessige eller personlige forhold. Dette skal ikke være til hinder for at slike opplysninger gis til andre når dette er nødvendig for gjennomføring av ytelsen. Dersom leveransen innebærer elementer av tjenesteytelse skal taushetserklæring signeres før utførelse.

8. Forsikring

Utførelse av ytelser iht. rammeavtalen skal dekkes av forsikring iht. gjeldende bransjenormer.

Leverandør skal for egen regning tegne og opprettholde forsikringer tilpasset leverandørs virksomhet og tjenestens art.

Leverandør skal på oppdragsgivers anmodning utlevere forsikringsbevis som dokumenterer at dette punktet er oppfylt.

9. PARTENES MISLIGHOLD

Leverandørs mislighold

Det foreligger mislighold fra leverandørs side dersom ytelsen ikke er i samsvar med funksjoner, krav og frister som er avtalt. Det foreligger også mislighold dersom leverandør ikke oppfyller øvrige plikter etter avtalen.

Det foreligger likevel ikke mislighold dersom situasjonen skyldes oppdragsgivers forhold eller forhold som anses som force majeure.

Oppdragsgivers mislighold

Det foreligger mislighold fra oppdragsgivers side dersom oppdragsgiver ikke oppfyller sine plikter i henhold til avtalen.

Det foreligger likevel ikke mislighold dersom situasjonen skyldes leverandørs forhold eller forhold som anses som force majeure.

Oppdragsgivers reklamasjonsperiode

Dersom oppdragsgiver ønsker å gjøre misligholdsbeføyelser gjeldende, må han skriftlig og innen rimelig tid varsle om mangelen etter at han oppdaget eller burde oppdage mangelen.

Dersom oppdragsgiver ikke reklamerer innen 2 år etter at oppdragsgiver har akseptert levering, kan han ikke gjøre mangelen gjeldende. Dette gjelder ikke dersom leverandør har påtatt seg ansvar ut over dette ved garanti eller annen avtale.

For utbedringsarbeider løper en tilsvarende reklamasjonsfrist fra det tidspunkt utbedringsarbeidet ble fullført. Reklamasjonsfristene løper ikke så lenge det foretas utbedringer eller annen aktivitet som er nødvendig for oppfyllelse av avtalen.

Mangel kan uansett gjøres gjeldende dersom leverandør har opptrådt grovt uaktsomt eller i strid med redelighet og god tro.

Oppdragsgivers krav på avhjelp

Oppdragsgiver kan kreve at leverandør, for egen regning, foretar avhjelp av enhver manglende oppfyllelse av leverandørs forpliktelser som viser seg i reklamasjonsperioden.

Avhjelp kan skje ved tilleggslevering, utbedring eller omlevering, eller på annen måte som sørger for at varen er i henhold til avtalen.

Leverandør skal påbegynne arbeidet uten ugrunnet opphold og arbeidet skal fullføres innen rimelig tid. Er det avtalt en frist for avhjelp, skal arbeidet utføres innen denne fristen.

I den utstrekning avhjelp ikke ytes, kan oppdragsgiver kreve forholdsmessig prisavslag eller heve hele eller deler av avtalen.

Dersom leverandør ikke har avhjulpet misligholdet innen de oppgitte frister, eller dersom det etter forholdene vil være urimelig å kreve at oppdragsgiver venter på leverandørs avhjelp, skal leverandør dekke de utgifter oppdragsgiver har hatt ved avhjelp fra tredjepart. Slike utgifter kommer til fratrukk i eventuelt erstatningsbeløp for samme mislighold. Oppdragsgiver skal varsle leverandør skriftlig før tredjepart engasjeres.

Leverandørs avhjelp fratrukker ikke oppdragsgiver retten til å kreve erstatning for forsinket oppfyllelse.

Tilleggsfrist

Partene kan fastsette en rimelig tilleggsfrist. Anmodningen om tilleggsfrist skal være skriftlig. Anmodningen anses innvilget dersom den motparten ikke svarer innen 10 kalenderdager etter mottak av anmodningen.

Partene kan ikke gjøre misligholdsbeføyelser gjeldende så lenge tilleggsfristen løper, med mindre motparten har gitt varsel om at han ikke vil oppfylle sine forpliktelser innen tilleggsfristen.

Tilleggsfristen skal ikke ha innvirkning på leverandørs rett til erstatning eller oppdragsgivers rett til dagbot eller erstatning som er opparbeidet før tilleggsfristen ble gitt.

Forsinkelsesrente vil ikke løpe så lenge tilleggsfrist er gitt.

Utskifting av personell

Oppdragsgiver kan kreve at personell som etter oppdragsgivers oppfatning opptrer på klanderverdig måte skiftes ut øyeblikkelig på leverandørs egen bekostning.

10. SANKSJONER VED MISLIGHOLD

Avhjelp

Selv om oppdragsgiver ikke krever det, har leverandør rett til, for egen regning, å foreta avhjelp når dette kan skje uten urimelig forsinkelse og uten vesentlig ulempe for oppdragsgiver.

Dersom leverandør gir oppdragsgiver melding om at han vil foreta retting eller omlevering innen en angitt tid, og oppdragsgiver ikke svarer innen 10 kalenderdager etter at han har mottatt meldingen, kan leverandør foreta rettingen eller omleveringen innen den tid som er angitt.

Leverandør kan ikke hevde at han ikke har fått mulighet til retting eller omlevering dersom oppdragsgiver har fått rettet mangelen, og det etter forholdene ville være urimelig å kreve at oppdragsgiver ventet på leverandørs retting eller omlevering.

Leverandørs omlevering eller retting fratrar ikke oppdragsgiver retten til å kreve erstatning for forsinket oppfyllelse.

Utbedring mot vederlag

Dersom oppdragsgiver krever at leverandør foretar avhjelp, og leverandør mener behovet for avhjelp ikke skyldes feil eller mangel som leverandør svarer for, plikter leverandør likevel å foreta avhjelp. For at leverandør senere skal kunne gjøre gjeldende krav på vederlag for avhjelp, må han på forhånd ha levert et forpliktende pristilbud for avhjelp til oppdragsgiver.

Dersom leverandør kan dokumentere at avhjelp er ytt for mangler eller feil som leverandør ikke er ansvarlig for, kan leverandør kreve utgifter dekket i henhold til det forpliktende pristilbudet.

Prisavslag

Dersom avhjelp ikke blir foretatt innen rimelig tid, eller dersom leverandør ikke har lyktes med å avhjelpe en mangel, kan oppdragsgiver kreve et forholdsmessig prisavslag.

Prisavslag er kompensasjon for redusert verdi av det leverte, og er uavhengig av eventuell erstatning.

Forsinket betaling

Ved forsinket betaling som skyldes forhold under oppdragsgivers kontroll kan leverandør kreve forsinkelsesrenter i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling mv.

Begrensning i Leverandørs tilbakeholdsrett

Leverandør kan ikke holde tilbake ytelser som følge av oppdragsgivers mislighold med mindre misligholdet er vesentlig og oppdragsgiver skriftlig har erkjent misligholdet.

Leverandør kan holde tilbake ytelser dersom misligholdet er fastslått gjennom tvisteløsningsmekanismer.

Leverandørs rett til å kreve oppfyllelse

Leverandør kan fastholde kjøpet og kreve at oppdragsgiver betaler vederlaget. Dette gjelder likevel ikke så lenge betalingen hindres av forhold som gir grunnlag for force majeure.

Leverandør kan ikke fastholde kjøpet ved å fortsette tilvirkningen dersom oppdragsgiver avbestiller ytelser som skal tilvirkes særskilt, med mindre avbrudd ville føre med seg betydelig ulempe eller risiko for leverandør for at han ikke får erstattet tap som avbestillingen medfører.

Dersom ytelsen ennå ikke er levert, taper leverandør sin rett til å kreve oppfyllelse dersom han ikke fremmer kravet innen rimelig tid.

Oppdragsgivers mulighet for å tilbakeholde betaling

Ved mislighold kan oppdragsgiver holde betalingen tilbake, men ikke åpenbart mer enn det som er nødvendig for å sikre oppdragsgivers krav som følge av misligholdet.

Forsinkelsesrenter skal ikke påløpe for tilbakeholdt beløp, så lenge tilbakeholdelsen ikke er klart urimelig.

Dersom leverandør ikke overholder bestemmelsene for lønns- og arbeidsvilkår, har oppdragsgiver rett til å holde tilbake deler av avtalesummen til det er dokumentert at forholdet er brakt i orden. Oppdragsgiver kan holde tilbake inntil to ganger leverandørs innsparinger.

12. HEVING

Vesentlig mislighold

Partene kan heve hele eller deler av avtalen med umiddelbar virkning dersom motparten har misligholdt sine avtaleforpliktelser vesentlig.

Heving ved forsinkelse

Ved betalingsmislighold kan leverandør heve hele eller deler av avtalen dersom oppdragsgiver ikke har gjort opp forfalt vederlag innen 60 kalenderdager etter at oppdragsgiver har mottatt leverandørs skriftlige varsel. Leverandør kan for øvrig ikke heve avtalen før utløpet av ev. innvilget tilleggsfrist. Dette gjelder likevel ikke der oppdragsgiver har varslet at han ikke kommer til å oppfylle innen utløpet av slik frist.

Ved forsinkelse av leveranse kan oppdragsgiver heve hele eller deler av avtalen med umiddelbar virkning, dersom forsinkelsen varer utover dagbotperioden, eller der forsinkelsen medfører at varens verdi reduseres vesentlig for oppdragsgiver. Oppdragsgiver kan for øvrig ikke heve avtalen før utløpet av ev. innvilget tilleggsfrist. Dette gjelder likevel ikke der leverandør har varslet at han ikke kommer til å oppfylle innen utløpet av slik frist.

Heving ved mangler

Dersom det foreligger mangler ved ytelsen, og dette ikke blir avhjulpet innen rimelig tid, kan oppdragsgiver heve hele eller deler av avtalen med umiddelbar virkning.

Hvor oppdragsgiver har gitt skriftlig advarsel og leverandør har forsøkt retting uten hell, har oppdragsgiver rett til å heve hele eller deler av avtalen.

Oppdragsgiver må gi leverandør melding om heving innen rimelig tid etter at han fikk eller burde ha fått kjennskap til funksjonsmangelen. Dette gjelder likevel ikke dersom leverandør har opptrådt uaktsomt eller i strid med redelighet og god tro.

Heving ved rettskraftig dom

Dersom leverandør er rettskraftig dømt for deltakelse i en kriminell organisasjon eller for korrupsjon, bedrageri eller hvitvasking av penger, eller er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel, kan oppdragsgiver heve avtalen med umiddelbar virkning.

Heving ved konkurs, akkord e.l.

Hvis det i forbindelse med leverandørs virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord eller konkurs, eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende, har oppdragsgiver rett til å heve avtalen med umiddelbar virkning.

Oppdragsgiver kan også heve avtalen med umiddelbar virkning dersom leverandør er under avvikling, har innstilt sin virksomhet eller befinner seg i tilsvarende prosess med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter.

Heving ved manglende medvirkning

Dersom bruddet er vesentlig, kan leverandør heve avtalen dersom oppdragsgiver ikke medvirker til kjøpet slik det er rimelig å vente av ham.

Leverandør må gi oppdragsgiver skriftlig varsel innen rimelig tid etter at leverandør fikk eller burde fått kjennskap til misligholdet. Varselet må inneholde en rimelig frist for oppdragsgiver til å oppfylle sin medvirkningsplikt. Dette gjelder likevel ikke dersom oppdragsgiver har opptrådt grovt uaktsomt eller i strid med redelighet og god tro.

Dersom oppdragsgiver er innvilget tilleggsfrist, kan ikke avtalen kreve heves før fristens utløp. Dette gjelder likevel ikke dersom oppdragsgiver har gitt varsel om at oppfyllelse ikke vil skje innen leverandørs frist.

Hevingsoppgjør

Ved heving av hele avtalen opphører partenes forpliktelser. Dersom oppdragsgiver hever deler av avtalen vil oppdragsgivers rettigheter til gjeldende deler opphøre.

Hvis leverandør krever det, skal ytelser som er levert av leverandør leveres tilbake, slettes eller makuleres på forsvarlig måte etter hevingen. Leverandør skal dekke kostnaden ved dette.

Ved heving kan oppdragsgiver kreve tilbake det som er betalt, med tillegg av forsinkelsesrenter fra det eller de tidspunkt betaling er skjedd.

Oppdragsgiver har, inntil alternativ løsning er funnet som erstatning for det leverte, rett til å utnytte leveransen som avtalt. Leverandør kan stille krav om sikkerhet for sitt krav på vederlag for utnyttelsen. Leverandør har krav på vederlag fra oppdragsgiver så lenge oppdragsgiver utnytter leveransen. I tillegg kommer forsinkelsesrente og erstatning for tap som ikke er ment å dekkes av vederlaget.

Dekningskjøp ved heving

Ved heving har oppdragsgiver rett til å foreta dekningskjøp på rimelig måte og innen rimelig tid etter hevingen. Oppdragsgiver kan kreve erstatning på differansen mellom avtaleprisen og prisen på dekningsstransaksjonen.

Dekningskjøp kommer som tillegg til annen erstatning i henhold til avtalen.

12. ERSTATNING/ERSTATNINGSBEGRENSNING

Erstatning for mislighold fra Leverandørs side

Oppdragsgiver kan kreve ethvert direkte tap erstattet, herunder tap som skyldes merarbeid og andre direkte kostnader i forbindelse med forsinket vare som med rimelighet kan tilbakeføres til forsinkelse, mangel eller annet mislighold fra leverandørs side. Dette gjelder imidlertid ikke dersom leverandør godtgjør at årsaken til misligholdet ikke skyldes leverandør.

Eventuelt påløpte dagbøter kommer til fradrag i erstatningen for samme mislighold.

Det kan ikke kreves erstatning for indirekte tap. Erstatningen er begrenset til summen av det samlede vederlaget etter avtalen ekskl. merverdiavgift.

Har leverandør opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro, gjelder ikke de erstatningsbegrensninger som fremkommer av denne bestemmelsen.

Erstatning for mislighold fra oppdragsgivers side

Leverandør kan kreve erstatning for det tap han lider som følge av oppdragsgivers mislighold, for så vidt oppdragsgiver ikke godtgjør at misligholdet skyldes suspensjonsgrunner eller forhold som ellers ikke kan tilskrives oppdragsgiver.

Erstatningen skal dekke leverandørs direkte tap. Indirekte tap dekkes således ikke.

Erstatningen er begrenset til summen av det samlede vederlaget iht. avtalen ekskl. merverdiavgift.

Har oppdragsgiver opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro, gjelder ikke de erstatningsbegrensninger som fremkommer av dette punkt.

13. REKLAME

Leverandøren må innhente forhåndsgodkjennelse fra oppdragsgiver dersom leverandøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om bestillingen utover å oppgi leveransen som generell referanse.

Ethvert brudd på reglene om reklame, kundepleie mv. anses som et vesentlig mislighold og innebærer at oppdragsgiver kan heve hele eller deler av avtalen med umiddelbar virkning.

Ved heving av etter denne bestemmelsen har ikke oppdragsgiver noen økonomiske forpliktelser overfor leverandør, og leverandør bærer samtlige kostnader knyttet til hevingen. Oppdragsgiver skal likevel betale for de ytelser som allerede kan anses som levert.

14. GARANTI

Med mindre annet følger av bilag 3 «administrative bestemmelser», påtar leverandør seg i de første 6 måneder etter levering ansvar for feil og mangler som måtte påvises.

Garantitiden skal likevel ikke være kortere enn alminnelig praksis for gjeldende bransje.

For deloppdrag regnes fristen fra hele leveransen er levert og klar til bruk. Leverandør skal snarest mulig og for egen regning, bytte ut defekte deler eller reparere leveransen slik at leveransen er uten feil og mangler. Bestemmelsen gjør ingen begrensning i Oppdragsgivers adgang til å fremme mangelsaksjoner.

15. RETUR

Dersom det viser seg at mottatte varer ikke oppfyller kravene i henhold til avtalen, kan oppdragsgiver returnere varene kostnadsfritt. Returretten løper i 6 måneder etter at avtalen er avsluttet.

16. FORCE MAJEURE

Skulle det inntreffe en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll som gjør det umulig å oppfylle plikter etter avtalen og som etter norsk rett må regnes som force majeure, skal motparten varsles skriftlig. Varselet skal leveres uten ugrunnet opphold.

Hvor motpart er gitt skriftlig beskjed, vil den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den annen parts motytelse suspenderes i samme tidsrom. Suspensjonen avgrenses til forpliktelser som står i relasjon til hindringen, så lenge hindringen vedvarer.

Ved force majeure situasjoner kan motparten heve deler eller hele avtalen med den rammede Parts samtykke, eller hvis situasjonen varer eller antas å ville vare lenger enn 30 kalenderdager regnet fra det tidspunkt situasjonen inntreffer. Ved slike ekstraordinære situasjoner kan avtalen heves med 14 kalenderdagers varsel.

17. OVERFØRING AV RETTIGHETER OG PLIKTER

Oppdragsgiver kan helt eller delvis overdra sine rettigheter og plikter etter avtalen. Dersom det i avtaleperioden skjer omstrukturering av kommunen i forbindelse med kommunesammenslåing etc. vil kommunens rettsetterfølger kunne tre inn i avtalen på gjeldende vilkår.

Leverandør kan ikke overdra sine rettigheter og plikter etter avtaleinngåelse uten oppdragsgivers samtykke. Slikt samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

Oppdragsgiver har rett til å heve avtalen umiddelbart dersom leverandør gjennomfører fusjon eller fisjon.

18. MIDLERTIDIG STANSING

Oppdragsgiver kan kreve at gjennomføringen av ytelsen stanses midlertidig. Kravet skal fremsettes skriftlig og inneholde årsak og varighet.

Oppdragsgiver kan utsette hele eller deler av ytelsen. Slik melding skal fremsettes skriftlig. Leverandør skal uten ugrunnet opphold meddele oppdragsgiver hvilke virkninger utsettelsen kan få for gjennomføringen av ytelsen. Dersom utsettelsen varer over 90 dager, har leverandør rett til å si opp avtalen med skriftlig varsel.

I utsettelsesperioden skal oppdragsgiver kun dekke dokumenterte og nødvendige utgifter for leverandørs dokumenterte og direkte kostnader knyttet til omdisponering av personell og andre direkte kostnader som leverandør påføres.

19. AVBESTILLING

Dersom ikke annet er avtalt kan enkeltoppdrag avbestilles av oppdragsgiver med 14 kalenderdagers skriftlig varsel.

Ved avbestilling har leverandør krav på erstatning for det dokumenterte økonomiske tap som leverandør lider som følge av avbestillingen. Det er kun direkte tap som dekkes.

20. OPPHØR AV AVTALE

Uavhengig av årsak til opphøret plikter leverandør å bidra til smidig overgang til eventuell ny leverandør. Alle former for markedsføring av gjeldende avtaleforhold inn mot oppdragsgiver skal avsluttes og eventuelt avrop basert på det avsluttede avtaleforholdet skal avvises.

Eventuelle avrop som er gjort eller arbeid som er påbegynt før utløpet av avtaleforholdet skal kunne gjennomføres selv om ytelsen må utføres etter utløpet av avtaleperioden.

21. TVISTER, LOVVALG OG VERNETING

Partenes rettigheter og plikter etter avtalen reguleres av norsk lovgivning og retts tvister skal løses etter norske rettergangsbestemmelser.

Vernetings for tvister under avtalegjennomføringen er Fredrikstad Tingrett.

Dersom det oppstår en tvist om partenes rettigheter og plikter under eller i tilknytning til avtalen, skal tvisten søkes løst gjennom forhandlinger.

Fører forhandlingene ikke frem innen avtalt tid, senest innen 4 uker etter første forhandlingsmøte, skal tvisten avgjøres av de ordinære domstoler.

Partene kan i fellesskap i stedet få tvisten avgjort med endelig virkning ved voldgift i Norge etter normalreglene i lov av 14. mai 2004 nr. 25 om